

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes Juridico-Theologicæ De Jure, & Justitia

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum ; [Graz], 1714

§. IX. Quæ bona accepta à patre in vivis conferenda sint, aut in legitimam computanda

urn:nbn:de:hbz:466:1-40013

et si filiusfamilias sit pubes minorennis, i-
ta Sanch. Molin. Haunold. *tract. 8. n. 237.*
& alij cum Legistis contra communem Ca-
nonistarum innitentium *C. Constitutus de*
in integram restitut. Verùm hinc
nullum argumentum sumi potest quia in
eo narratur Patris factum de alienatis qui-
busdam maternis bonis ad filios devolu-

tis: quærentibus filijs Papa jubet aliena-
tionem declarari nullam, si aliqua debita
solennitas defuit.

Resp. Tertiò filiusfamilias potest
sine alio consensu Patris alienare consti-
tutus ab eo negotiator cum peculio profe-
ctitio Haunold. *tract. 8. n. 238. ex §. 10.*
Instit. de actionibus.

§. IX.

*Quæ bona accepta à Patre in vivis conferenda sunt, aut
in legitimam computanda.*

119. **Q**uæritur primò quid sit bono-
rum collatio, & quibus im-
ponitur conferendi onus? *Resp.* Ad pri-
mùm cum Molin. *Disput. 237.* est allatio
in communem bonorum defuncti paren-
tis acerrvum (ex quo legitima debetur) eo-
rum profectitiorum bonorum quæ affe-
rentis effecta erant, ut cum alijs tanquam
hæres in eo succedat.

Resp. Ad secundùm primò debere
conferre solos descendentes Haunold.
tract. 6. n. 542. ex communi Theologor-
um, & Juristarum. Secundò secundùm
omnes, quando concurrunt sui cum suis,
id est, constituti in patria potestate cum
constitutis in eadem. Conferre debent
bona profectitia, ut dotem, donationem
propter nuptias. Tertiò certum est e-
mancipatos concurrentes cum suis con-
ferre his debere *per legem sextam Cod. de*
collat bonorum. Quartò secundùm Hau-
nold. *tract. 6. n. 550.* vera est in puncto
juris sententia Decij, aliorumque contra
Bartholum, quòd emancipati emancipa-
tis non conferant *per legem 9. Cod. eo-*

dem: Si emancipati, inquit, utriusque
à Patre fuistis, collatio cessat. Ceter-
rum si non tenentur conferre, quibus Pa-
ter expressè cavit eos non teneri confer-
re, *Novel. 19. c. 6.*

120. Quæritur secundò, quæ re-
gula præ oculis habenda ad intelligendum,
quæ bona sint collationi subjecta? *Resp.*
cum Haunoldo *n. 557.* Generalem regu-
lam posse esse hanc, illa sola sunt colla-
tioni subjecta, quæ sunt accepta ab eo, &
ex ejus bonis, ex cujus bonis legitima de-
betur *Leg. 29. Cod. de inoff. test.* Si,
inquit, *ex substantia ejus profecta sit,*
de cujus hereditate agitur: Unde sola
bona profectitia, quæ ex Patre, vel Ma-
tre, vel linea paterna, aut materna pro-
veniunt conferri debent in legitimam por-
tionem (quæ debet obvenire vel à Patre
vel à Matre) non tamen omnia, sed ea
tantùm, quæ specialibus legibus compu-
tari jubentur, *L. 20. Cod. de collat. bo-*
norum, aut etsi ex Origine non sint pro-
fectitia, pro talibus tamen à jure haben-
tur in certo casu, prout dos data à Matre,

Q 3

aut

aut avo materno habetur pro profectitia in Successione in bonis, è quibus dos data est (licet aliàs dos sola à Patre data profectitia sit, data verò ab alijs adventitia, quæ jure novo non confertur, *L. fin. c. cod. Leg. penultima Cod. eodem*, licet aliàs dos sola à Patre data profectitia sit, data verò ab alijs adventitia, quæ jure novo non confertur *L. Cod. eodem*.)

Observat hic Heunold, *n. 560*, ex Perez ad citatam legem 20. quòd *imputatio in legitimam*, & *collatio bonorum* non habeant locum in uno, & eodem Successionis genere, sed in diverso, nam imputatio in legitimam fit in Successione ex Testamento, ut per illam imputationem sustineatur testamentum collatio verò in Successione ab intestato.

Ad præfatam generalem Regulam etiam spectat distinctio inter donata liberis à parentibus donatione ob causam, & donata donatione simplici: hic per donationem ob causam non intelligitur donatio remuneratoria, sed facta ad quidpiam necessarium, aut utile, aut piam, ut dos, donatio propter nuptias & talia conferenda sunt, ac in legitimam computanda, nisi expressè testator cavisset ita *DD. ex Auth. ex Testamentis Cod. de Collat. bonorum*, de donatis verò donatione simplici est controversum, de quo infra.

II. Quaritur tertio an conferenda dos, & contrados, seu donatio propter nuptias, & quid si dos ab avo Materno vel Matre data; quando succeditur in bonis Matris aut avi materni? *Resp.* Primo si dos, aut contrados, seu donatio ante nuptias sit extracta ex Substantia, de cujus hereditate agitur, ea imputanda est in legitimam *per legem. 29. Cod. de inoff. test.* debetque confer-

ri *per legem penultimam Cod. de collat. bonorum* apud Haunold, *n. 560.*

Hic Author singulariter distinguit conformiter jure inter dotem, & donationem antenuptialem promissam, aut jam traditam: promissa non confertur formaliter, seu reipsa, sed æquivalenter, seu virtualiter, nempe per Cautiorem defensionis, id est, filia debet cavere fratribus, cum quibus succedit, quod adversus Maritum, cui competit exactio promissæ dotis, sint defendendi *Leg. 2. Cod. de Collatione bonorum*. Proinde eo casu, si filia æquam portionem suam ab intestato est consecuta, Maritus aliam à fratribus dotem promissam nequit prætere, quia ea portio est loco dotis, & hoc modo dicitur virtualiter collata.

Si autem dos est jam tradita, tunc hæc est reipsa conferenda, & confundenda cum bonis paternis, *L. 8. Cod. eodem*. quòd esse intelligendum bene observat Perez apud cit. Haunold: si filia dotem exegerit post factum cum Marito divorcium, aut hujus mortem; Si enim nondum sit solutum Matrimonium, dos existens apud Maritum confertur remissione, hoc est, filia tantam partem ex portione paternorum bonorum sibi competente fratribus suis remittet, quantam ex dote fratres accipere deberent, *L. 5. Cod. eodem*.

Limita Responsum de collatione datum, nempe si dos apud Maritum sine uxoris culpa perierit, conferri non debet: ita Haunold, *n. 560*. Argumento *Legis primæ ff. eodem* & ex generali Regula, quòd debitor speciei liberetur ejus incertum.

Resp. Secundò ad Tertium esto dos à Matre aut avo materno data sit reipsa adventitia, nihilominus, dum filia cum alijs succedit in bonis maternis & mater-

ni avi, heberetur pro profectitia, quando dos ex iisdem fuit extracta per Legem penultim. Cod. eodem. apud Haunold. n. 563.

122. Quæritur quartò, an factæ expensæ in elocationem filia, scilicet in vestes nuptiales, convivium, & patrimonium à Patre filio assignatum pro titulo Mensæ ad Ordines, & sumptus pro eo facti studiorum tempore, & in visitandis Provincijs, addiscendis, peregrinis linguis, exercitijs Equestribus &c. debeant conferri. De his Conditionibus disputant Doctores apud Haunold. à n. 565.

Resp. Primò vestes pretiosas esse conferendas secundum valorem, quem habent tempore faciendæ collationis, secùs quoad usum medijs temporis, quia is spectat ad alimenta.

Resp. Secundò sumptus in epulas nuptiales non debere conferri contra And. Gallium supponentem falsò, quod hi sumptus sint accessorium dotis, hæc enim servit sustentandis oneribus Matrimonij; dicti autem sumptus absumuatur eo modo, quo pretiosus suffitus in nuptijs accensus absumeretur, quem nemo diceret conferendum; quare hi sumptus censentur spontanei in honorem filia fieri. Idem dic de convivio à Patre instructo primitivè filij, aut ingressus in Religionem. Haunold. n. 562.

Resp. Tertio affirmativè cum Vasq. Lug. Haunold. n. 565. contra Gomez de patrimonio in titulum Mensæ, quia datur ob causam non minus, quam dos, nempe ob susceptionem Ordinum, aliquantulum Spirituale Matrimonium continentium.

Resp. Quartò circa sumptus in studia (proinde in libros pretiosos, gradus Academicos &c.) & ad visitandas Provin-

cias an conferendi sint, spectandam esse consuetudinem, at secundum jus commune, quando non precessit parentum protestatio, seu probari nequit expensas factas esse animo rependi; illæ in successione ab intestato conferri non debent, neque in legitimam computari in successione ex Testamento, ita deciditur de filio emancipato in lege 50. ff. Familiaz exciscundæ, quam vide apud Haunold. numero. 567.

Confirmatur expensæ pietati, ac liberalitati paternæ aut maternæ imputantur, ubi non constat de animo credendi per legem 5. Cod. ad S.C. Maced. & arg. L. ii. C. de negot. gestis, ibi: si quid autem &c.

Responsum datum est Molinæ Disp. 238. versu. de expensis, ubi etiam negat collationem sumptuum in promotione filij ad Officium publicum in vendibile, ac in hæredes intransferibile. Idem dic de expensis cujusvis alterius artis Mechanicæ addiscendæ factis utpote ad alimenta spectantibus, ita citatus Molin. Disp. 239. ubi addit versu dubium est &c. nec Patrem, nec ejus hæredes teneri ex communi massa solvere expensas necessarias, ut filius incepta studia absolvat. Vasq. apud Haunoldum n. 566. vult expensas in studia &c. esse conferendas (cum communiter excedant alimenta) saltem quoad excessum, at ceteri Doctores communiter negant teste Haunoldo, quorum opinionem ipse videtur tueri, censet tamen esse attendendam consuetudinem.

123. Quæritur quintò An fructus bonorum immobilium filio ad nuptias datorum conferendi sint cum eorum substantia, aut eidem uxorem ducenti à Patre promissâ certâ Summâ annuâ pro

alenda uxore subit oneri collationis? quid de Summâ datâ pro filij redemptione à captivitate aut à vinculis, aut à pœna ex delicto? & an pretium, quo Pater filio emit Officium sit in legitimam computandum?

Resp. Primò cum Haunold, n. 564. ex Molin. & Lugo non esse conferendos fructus, sed solam bonorum substantiam, uti nec annuam Summam, Ratio, quia non minus hæc, quam fructus sunt alimenta filij conjugati.

Resp. Secundò est conformius dictis n. 116. Conferendam esse, aut in legitimam computandam Summam pro liberatione filij à captivitate, vinculis aut à pœnis datam: quia licet Patet moveatur paternâ pietate ad eam dandam, dat tamen ob causam satis necessariam, ergo non ex mera liberalitate per *numerum 120.* in fine Haunold n. 575. contra Mol. *Disput. 240.* innotentem *legi 17. Cod. de postliminio reversis.*

Resp. Tertio Inter Officia vendibilia, & transferibilia ad hæredes, & officia personalia, seu non transferibilia distinguendum esse. De primis computandas esse expensas concordant Theologi cum Juristis, secus de posterioribus jure Bavarico, imò plures id ipsum procedere secundum jus Commune censent: quibus non improbat Haunold, n. 577. adheret, Molin. *Disput. 238.* à nobis relatus n. 122. in Responso quarto de expensis factis pro beneficio, commenda, doctoratu &c. sunt enim omnia personalia.

124. Quæritur sextò an donatio sit conferenda? *Resp.* Primò affirmativè de donatione ob causam per *numerum 120.* nisi Pater oppositum expressisset sine præjudicio, seu diminutione legitimæ a filijs proliibus debita Molin. Cit. cum

Laym. *Lib. 3. tract. 4. c. 12. n. 13.*

Resp. Secundò negativè de donatione remuneratoria seu antidotali, debetur enim filio ob merita & peculio adventitio accensetur apud Laym. n. 14. ex Molin. *Disput. 244.* id ipsum ampliandem ad donata filio proficiscenti ad militiam, aut proprietatis aulam, quia reputantur pro Castrensibus bonis.

Resp. Tertio Donata donatione simplici per jura non improbata quin statim ab initio eorum donatio valeat, liberalitati Patris sunt attribuenda, proinde non sunt computanda in legitimam nec conferenda, Haunold, n. 579. donata verò donatione non valente, nisi morte donatoris confirmata, cum habeant vim legati, aut in supplementum legitimæ imputanda, nempe in Successione ex Testamento. An autem in Successione ab intestato conferri debeant, est incertum, Haunold; n. 590. negat ex communiore, & recepta Sententiâ per se loquendo, per se inquam loquendo, quia conferri debent, quando alius filius deberet conferre donationem propter nuptias, aut filia dotem, aut donationem emancipato factam ob causam, tunc enim ad evitandam inter proles inæqualitatem donationes simplices morte Patris confirmata conferri debent propter textum expressum in *L. 20. Cod. de collat. bonorum,* cui graviter videtur adversari *L. 13. Cod. eodem.* Ad quam varias refert responsiones Haunold, à n. 581. ac tandem n. 585. ait Resolutionem procedere non solum de filijsfamilias, sed etiam de emancipatis contra Fahin. nempe non esse conferenda, quia donationes tales emancipatis factæ statim valent. Quomodo autem faciendâ sit collatio, vide Haunold, n. 580.

§. X.